

וי באדר ב' תשס"ח
 13 במרץ 2008
 X8294

מדדי מאה היצואנים המובילים

מדד סך הייצוא¹

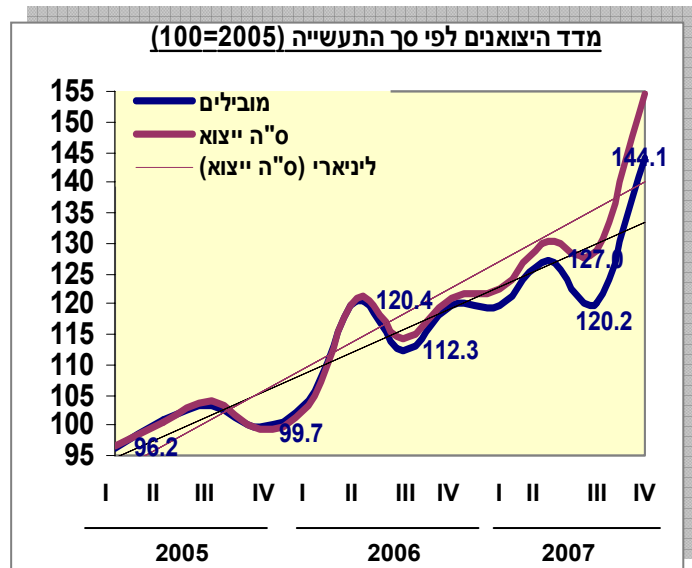
אחד המאפיינים הבולטים של היצוא בישראל היא מידת הריכוזיות שלו, דהיינו עיקר הייצוא התעשייתי ללא יהלומים, נעשה בידי מספר מצומצם יחסית של חברות. נתוני היצוא מלמדים שלאורך השנים הולכת וגוברת ריכוזיות הייצוא. מאה היצואנים המובילים בישראל המהווים כ-2% מכלל היצואנים המייצאים בסכומים שמעל 50 אלף דולר בשנה – (בשנת 2007 ייצאו 4,902 חברות ובשנים 2006, 2005 ייצאו 4,624 ו-4,416 חברות בהתאמה), מייצאים כ-65% מכלל הייצוא התעשייתי בישראל (ללא יהלומים). זאת ועוד, 25 היצואנים הגדולים ברשימת מאה היצואנים המובילים מייצאים קרוב ל-45% מכלל היצוא התעשייתי² בישראל ולמעלה מ-67% מכלל הייצוא של מאה המובילים.

תמונה זו של ריכוזיות הייצוא מתחזקת בבחינה לאורך זמן של החברות המייצאות. חלקם של 25 המובילים מתבסס בשיעור הנ"ל בעוד חלקם של שאר 75 המובילים מצטמצם משנה לשנה. מספר היצואנים (מעל 50,000 דולר) עלה מ-4.7% ב-2006 ל-6% ב-2007, עובדה המרחיבה את מעגל היצואנים המתחרים על הפלח של כ-55% מהשוק, שמותירים 25 המובילים.

סך הייצוא של היצואנים המובילים בתום שנת 2007 הגיע ל-22.3 מיליארד דולר עובדה המבטאת שיעור גידול רבעוני ממוצע של 3.52% לרבעון (שיעור שנתי ממוצע של 15.1%) בכל אחד משלושת השנים 2005, 2006, 2007 לעומת שיעור גידול רבעוני ממוצע של 3.28% (שיעור שנתי ממוצע של 13.1%)

ניתן לראות מהתרשים כי התנהגות המובילים תואמת את התנהגות כלל הייצוא, מבחינת עיתוי התנודות, אך שיעורי הגידול השנתיים של כלל הייצוא התעשייתי ללא יהלומים, גבוהים במידה מסוימת משיעורי

הגידול של המובילים. סך הייצוא התעשייתי ללא יהלומים הגיע ל-34.2 מיליארד דולר, עובדה המבטאת שיעור גידול רבעוני ממוצע של 4.33% (שיעור שנתי ממוצע של 17.5% בשלושת השנים האחרונות). כללית ניתן לומר כי בממוצע, רמת שיעור הגידול בייצוא ב-2007 עלתה לעומת שיעור הגידול ב-2006 גם במשק וגם בין המובילים. ניתוח שיעורי הגידול הרבעוניים יעשה על ידי בחינת מוצרי הייצוא ויעדי הייצוא, בהמשך.

¹ ראה הסברים בנספח הגדרות

² ללא יהלומים

באופן כללי ניתן לראות דפוס התנהגות החוזר על עצמו גם ב- 2006 וגם ב- 2007 של ירידה בפעילות ברבעון השלישי ועלייה חדה ברבעון האחרון. ניתן לייחס זאת להשפעה עונתית (רבעון שלישי כולל את תקופת חופשת הקיץ והחגים). העלייה ברבעון הרביעי היא "יישור קו" עם המגמה.

ניתן לייחס את השינוי החד ברבעון האחרון של 2007 למספר גורמים:

- התפלגות הייצוא במשך השנה אינה אחידה, כ- 50 חברות מייצאות למעלה מ- 40% מסך הייצוא השנתי ברבעון האחרון של השנה. (ב- 2006 היו רק כ-30 חברות).
- התאוששות בשוק הצפון אמריקאי לאחר ירידה רצופה בשלושת הרבעונים הראשונים.
- חזרה למסלול עלייה של השוק האירופי שנמשכה מהרבעון השלישי של 2006 ונקטעה ברבעון השלישי של 2007
- המשך הגידול באזור האסיאתי, כפי שנצפה בכל שנת 2007.
- גידול חד בייצוא למדינות הבלתי מסווגות.

המדד לפי רמת הטכנולוגיה

קבוצות ענפי הטכנולוגיה העילית והמעורבת עילית, דומיננטיות מבחינת היקף הייצוא בין היצואנים המובילים, כאשר ענפי הרכיבים האלקטרוניים, התקשורת, וכן ציוד תעשייתי מדעי ורפואי, ותת-ענף התרופות מהווים את הענפים העיקריים בייצוא קבוצות אלו.

החברות בענפי הטכנולוגיה המעורבת-מסורתית מיוצגות גם הן בייצוג גבוה בקרב מאה היצואנים המובילים. קבוצת טכנולוגיה זו כוללת את ענפי הכרייה והמינרלים האל-מתכתיים, ענף הגומי והפלסטיק, ענף המתכת הבסיסית, ענף מוצרי המתכת וענף התכשיטים והצורפות, ענף הגומי והפלסטיקה, עם עשרת החברות המייצאות בתחום זה, הינו המרכזי בקרב קבוצה זו במאה היצואנים המובילים.

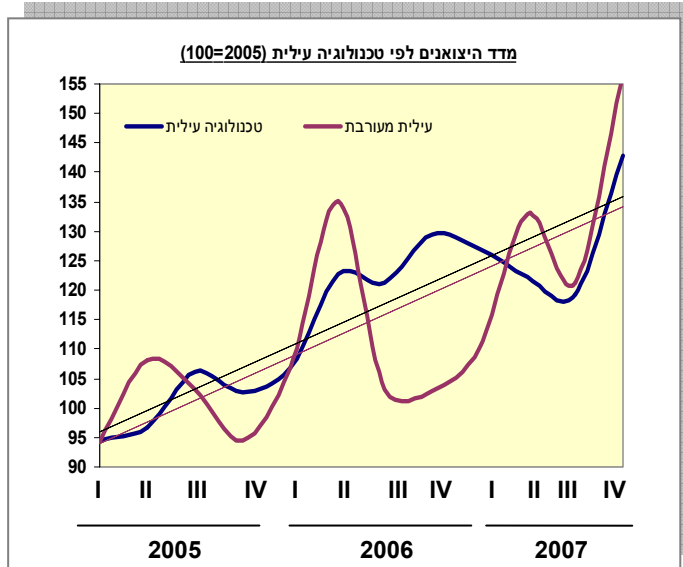
לעומת זאת, קבוצת הענפים המסורתיים הכוללת בין השאר את ענפי המזון, הטקסטיל, ההלבשה, מיוצגת באופן נמוך יחסית במאה היצואנים המובילים, וכלל אינה מיוצגת בין 25 המקומות הראשונים של היצואנים המובילים.

בשנת 2007 עמדו שיעורי הייצוא של היצואנים המובילים, בתחום הטכנולוגיה העילית, על כ- 55.5% מסך ייצוא המובילים. הענפים הבולטים בשיעור גידולם ברבעון האחרון היו ציוד תקשורת, בקרה, רפואי ומדעי, רכיבים אלקטרוניים ומחשבים. בתחום הטכנולוגיה המעורבת עילית היה השיעור כ- 23.3% והענף הבולט היה מכונות וציוד. תחום הטכנולוגיה המעורבת מסורתית מהווה כ- 17% מהייצוא והענפים הבולטים בשיעור גידולם היו: מוצרי מתכת, גומי ופלסטיקה. בתחום הטכנולוגיה המסורתית המהווה כ- 3.5% מסך הייצוא התעשייתי ללא יהלומים, הענפים הבולטים בגידולם ברבעון האחרון היו: מזון ומשקאות, טקסטיל הלבשה ועור.

במונחים כספיים היו היקפי הייצוא התעשייתי ללא יהלומים בשנת 2007: 12.3, 5.2, 4, ו- 0.8 מיליארד \$ בהתאמה. מניתוח קווי המגמה של הייצוא לפי טכנולוגיות עולה כי שיעורי הגידול הרבעוני הממוצע בשנים 2005-2007 היו: 3.66, 3.62, 3.87, ו- 0.01 בהתאמה. ובמונחים שנתיים: 14.6%, 14.5%, 15.4%, ו- 0.04% בהתאמה.

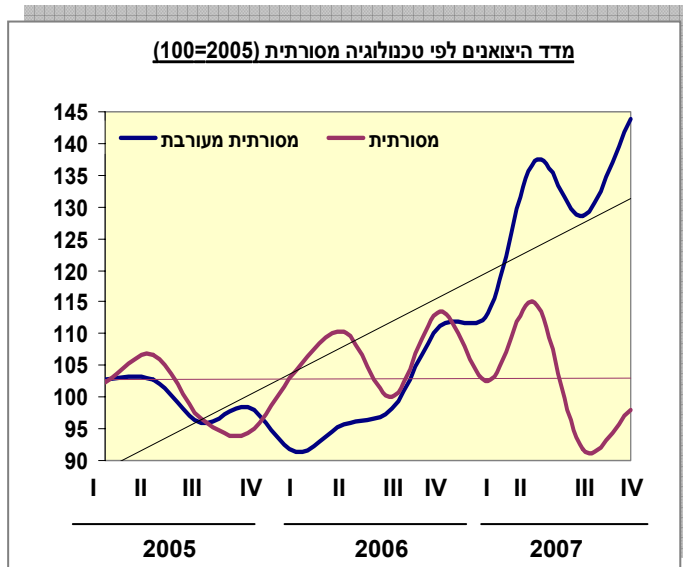
הטכנולוגיה העילית בשלושת הרבעונים הראשונים של 2007 הייתה במגמת ירידה, הגידול ברבעון האחרון הפך את המגמה ובסכום שנתי עלה הייצוא ב- 6% לעומת 2006. השפעה ניכרת הייתה לשוק הצפון אמריקאי בו מוצרי הטכנולוגיה העילית מהווים 75% מסך הייצוא התעשייתי ללא יהלומים.

הייצוא בטכנולוגית העילית המעורבת בעל תנודתיות חזקה יותר מאשר זו של הטכנולוגיה העילית. אך שיעור הגידול הרבעוני על פני שלושת השנים כמעט זהה 3.6% לרבעון.

ראוי לציין כי למרות שהנתח של הטכנולוגיה המסורתית המעורבת הוא רק כ- 17% מכלל הייצוא, שיעור הגידול שלה נמצא במקום הראשון עם ממוצע תלת שנתי של 15.4%.

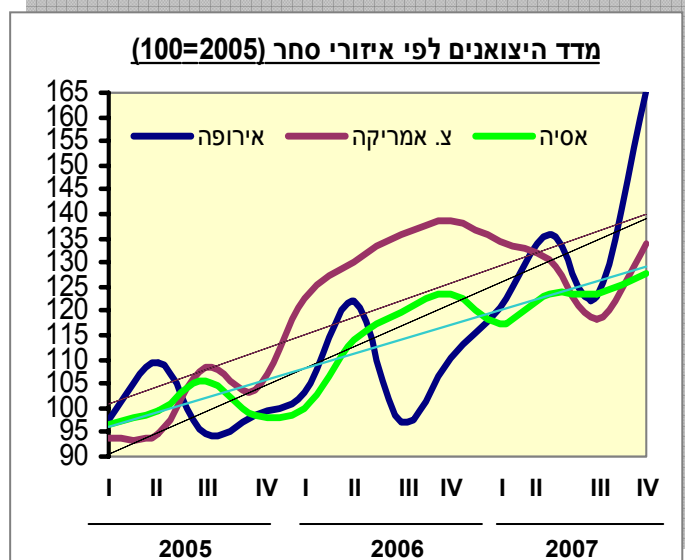
בטכנולוגיה מסורתית מעורבת, אנו רואים גידול מתמשך בתחילת 2006 ועד הרבעון השני של 2007 כאשר הקפיצה המשמעותית היא בין הרבעון הראשון לשני ב- 2007. סך הייצוא גדל מ- 857 מליון דולר ל- 1,039.

בטכנולוגיה המסורתית שיעור גידול הייצוא הוא אפסי. היקף הייצוא בעל תנודות רבעוניות סביב רמה יציבה וקבועה.

המדד לפי גושי סחר

נתוני כלל הייצוא התעשייתי מלמדים כי בשנת 2007 כ- 41% מן הייצוא התעשייתי הכולל (ללא יהלומים) הופנה לארצות אירופה, 31.5% לצפון אמריקה וכ 13.2% לאסיה. האיחוד האירופאי לבדו מהווה קרוב ל 34% מסך כל ייצוא זה. הפריסה הגיאוגרפית של ייצוא מאה היצואנים המובילים דומה ומתמקדת ביעדים המסורתיים. יחד עם זאת מסתמנת מגמה של התרחבות הייצוא ליעדים חדשים.

ייצוא המובילים לאירופה הגיע לסך 8.75 מיליארד \$, גידול של 12% לעומת 2006. ומהווה כ 39% מהייצוא של מאה היצואנים המובילים לעומת 34.5% ב-2006.

הייצוא לאסיה הגיע ל- 3.4 מיליארד, גידול של 7% לעומת 2006, ומהווה 15.3% מיצוא המובילים לעומת 15.9% בשנת 2006.

ייצוא המובילים לצפון אמריקה הגיע לסך 7.2 מיליארד, ירידה של 1.5% לעומת 2006 ומהווה כ- 32% מיצוא המובילים, לעומת 36% ב- 2006.

הייצוא של מאה המובילים ליעדים רחוקים יותר דוגמת מרכז ודרום אמריקה עומד על כ 5.0% - ולמעלה מ- 6% ליעדים בלתי מסווגים. בחינת קו המגמה התלת שנתי מראה כי שיעורי גידול הייצוא הרבעוניים לשלושת אזורי הסחר צפון אמריקה, אירופה ואסיה הם: 3.56%, 4.44%, 2.99% בהתאמה ובמונחים שנתיים: 14.24%, 17.76%, 12% בהתאמה. לרבעון האחרון הייתה השפעה חזקה על שיעור הגידול התקופתי של הייצוא לאירופה.

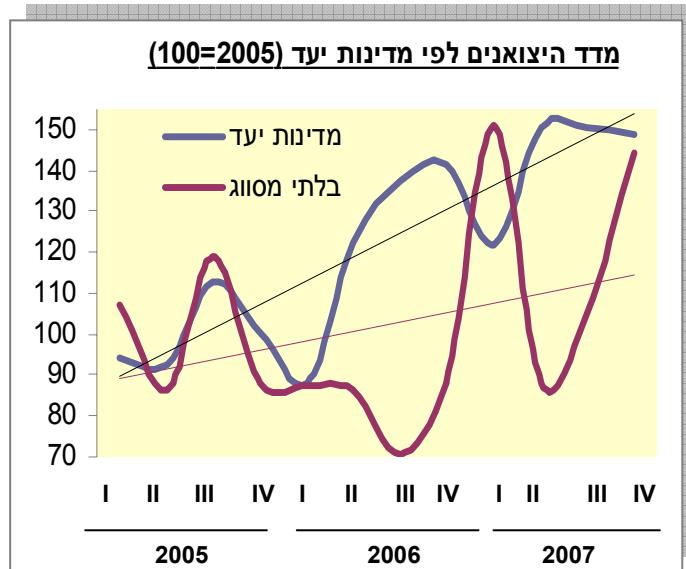
בחינת יעדי ייצוא של היצואנים המובילים מלמדת על קשר בין גודל החברה לבין היקף הפריסה הגיאוגרפיות של יעדי הייצוא. ככל שהיצואן גדול יותר כך הפריסה הגיאוגרפית של יעדי הייצוא רחבה יותר והיעדים רחוקים יותר. שיעור הייצוא התעשייתי ללא יהלומים, הכללי, לאירופה ולאפריקה גבוה משיעור הייצוא לאזורים אלו בקרב המובילים. ולהיפך לגבי האזורים המרוחקים. ניתן להניח שלחברות הגדולות רשת בטחון רחבה ומערך שיווקי מפותח, המאפשרים לקיחת סיכונים וחדירה לשווקים מגוונים ומרוחקים יותר.

בחינת יעדי הייצוא לפי רמה טכנולוגית של החברות המייצאות מלמדת כי היצואנים המייצאים ליעדים רחוקים שייכים בעיקר לתחום הטכנולוגיה העילית. קרוב ל- 70% מסך ייצוא היצואנים המובילים המופנה לארצות אסיה הינו בתחום הטכנולוגיה העילית. 90% מהייצוא למדינות הבלתי מסווגות גם הוא בתחום הטכנולוגיה העילית. כ- 75% מהייצוא לצפון אמריקה הוא בתחום מוצרי טכנולוגיה עילית (במגמת עליה). הייצוא לאירופה יותר מאוזן ומורכב מ- 35% מוצרי טכנולוגיה עילית (במגמת ירידה), 40% מעורבת עילית (במגמת עלייה) 20% מעורבת מסורתית (במגמת עלייה) ו- 5% מסורתית (במגמת ירידה). בארצות מרכז ודרום אמריקה, מתהפכת המגמה. טכנולוגיה עילית במגמת ירידה, מ- 43% ב-2005

ל 28% ב-2007, ומגמת עליה למוצרי טכנולוגיה מעורבת מסורתית מ-32% ב-2005 ל-44% בשנת 2007. באוקיאניה, מוצרי מעורבת מסורתית מהווים 46% מסך הייצוא בכל השנים.

המדד לפי מדינות יעד

במסגרת מדיניות מינהל סחר חוץ של משרד התמ"ת ובהתבסס על ניתוחים כלכליים של מכון הייצוא הישראלי, הוגדרו מספר מדינות יעד להגדלת הייצוא בהתבסס על פוטנציאל הסחר הקיים בארצות אלה, וכן על פי שיקולים אסטרטגיים אחרים. למעשה מדובר בשבע מדינות היעד הבאות: ברזיל, הודו, וייטנאם, מקסיקו, סין, קוריאה ורוסיה.

שיעור הייצוא למדינות היעד בקרב מאה היצואנים המובילים במגמת עליה מ-10.5% מהיקף הייצוא בשנת 2005, ל-11.9% ב 2007 קצב הגידול הממוצע התלת שנתי עומד על 24% בכל שנה. (צרפנו לגרף את המדינות הבלתי מסווגות ששיעור הגידול השנתי שלהן הוא כ-9%).

בין מדינות היעד, סין היא המובילה בהיקף הייצוא שעלה מ-477 מיליון דולר ב-2005 ל-627 ב-2006 וירד ל 603 ב 2007 זהו שיעור גידול ממוצע תלת שנתי של-14.8%.

במקום השני, דרום קוריאה עם עליה בהיקף הייצוא מ-312 ל-565 מיליון דולר, זהו שיעור גידול ממוצע תלת שנתי של כ-43% לשנה.

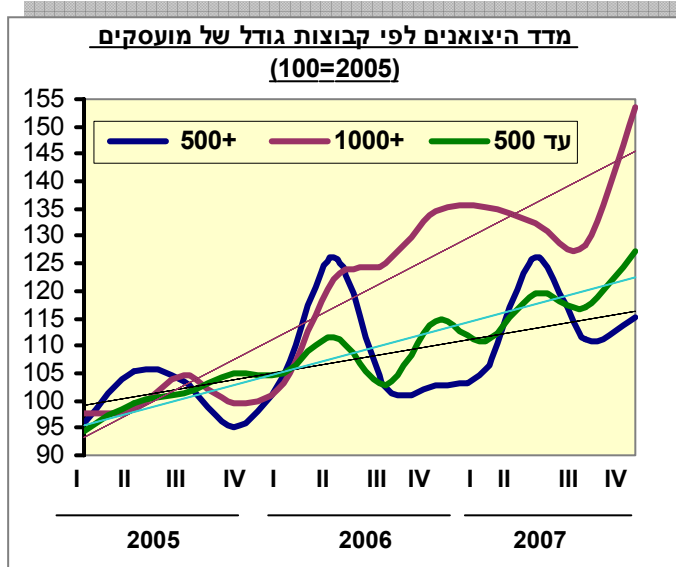
במקום השלישי, ברזיל, עם עליה מ-412 ל 563 מיליון דולר, ושיעור גידול של 21.3%

במקום הרביעי, הודו, עם עליה מ-324 ל 492 מיליון דולר ושיעור גידול של 28.7%. אחריהן, רוסיה, מקסיקו וייטנאם עם שיעורי גידול של 13.2%, 21% ו-28.6% בהתאמה.

מבחינת מגוון המוצרים, דרום קוריאה בעלת שיעור הגידול הגבוה של 43%, מייבאת מישראל בעיקר מוצרי עילית (87%), סין כ-65% עילית ו 20% מעורבת מסורתית, ברזיל עם מגמה של הקטנת מרכיב מוצרי עילית מ-27 ל-15% והרחבת מוצרי טכנולוגיה מעורבת מסורתית מ-54% ל-62%.

מדד לפי גודל החברה במונחי מספר מועסקים

בחינת הייצוא לפי גודל המפעל, הנמדד על פי מספר מועסקים, מראה כי שיעור הגידול הרבעוני של הייצוא בחברות הגדולות (מעל 1000 עובדים) הוא 4.74% ובמונחים שנתיים 18.9% בכל שנה מ-2005 עד 2007 שיעור זה כמעט כפול משיעור הגידול של החברות הבינוניות (500-999 עובדים) העומד על 2.44% לרבעון ו 9.76% במונחים שנתיים, ופי שלוש מהחברות הקטנות (מתחת ל-500 עובדים) ששיעור גידולם עומד על 1.56% לרבעון ו 6.26% במונחים שנתיים.

בנתונים אלו יש תמיכה לכאורה לטיעון שיש יתרון לגודל בייצוא, אך יש לזכור כי הנאמר לעיל מתייחס לשיעורי גידול בייצוא ולא להיקף הייצוא. כך למשל ניתן למצוא חברות גדולות מבחינת מספר מועסקים שאינם כלולים בין 25 המובילים.

נספח לוחות

נ.ל 1: דרוג החברות המובילות לשנת 2007 על בסיס שנת 2005

2005	2007	שם החברה	2005	2007	שם החברה
51	44	גן שמואל מזון בע"מ	1	1	טבע תעשיות
52	50	קלא - חברה למכשור	2	2	בתי זקוק לנפט בע"מ.
53	82	טלרד נטוורקס בע"מ	3	4	אינטל אלקטרוניקה
54	31	טאואר סמיקונדקטור בע"מ	4	3	התעשייה האירית בע"מ
55	40	סינרון מדיקל בע"מ	5	5	מפעלי ים המלח בע"מ
56	56	אודיוקודס בע"מ	6	6	ישקר בע"מ
57	51	גיוון אימג'ינג בע"מ	7	10	חברת ברום ים המלח
58	58	אבגול בעמ	8	14	קומברס נטוורק סיסטמס
59	72	פלרם ישראל בע"מ	9	18	פיליפס מדיקל סיסטמס
60	60	מגנזיום ים המלח בע"מ	10	13	דייל ישראל תעשיות
61	93	מפעלי פ.מ.ס.מיגון בע"מ	11	21	אינטל ישראל בע"מ
62	65	פוליקום ישראל בע"מ	12	7	מ.ג.אגן יצרני כימיקלים.
63	63	מגבות ערד תל אביב	13	12	רותם אמפרט נגב בע"מ
64	66	גדות תעשיות ביוכימיה	14	20	מכתשים מפעלים כימיים
65	57	פלסאון בע"מ	15	11	אינדיגו מערכות הדפסה
66	48	אבן קיסר שדות-ים	16	8	אפלייד מטריאלס ישראל
67	68	רדוור בע"מ -	17	17	אי סי איי טלקום בע"מ
68	69	על-בד משואות יצחק בע	18	16	גדיב תעשיות פטרוכמיה
69	46	חישולי כרמל בע"מ	19	9	רפאל רשות לפיתוח
70	55	סרגון נטוורקס בע"מ	20	22	חיפה כימיקלים בע"מ
71	62	היולט פאקארד	21	19	כתר פלסטיק כרמיאל
72	52	גת-גבעת חיים אגודה	22	26	ג'י אי מדיקל סיסטמס
73	71	דקסל תעשיות	23	15	מוטורולה ישראל בע"מ
74	49	סופירור כבלים קרית ביאליק	24	29	אורבוטק בע"מ
75	77	הוליס מטל אינדוסטריז בע"מ	25	23	אלביט מערכות בע"מ
76	61	תוסף קומפאונדס בע"מ	26	37	קודאק איי אל בע"מ
77	67	תמה תעשיית פלסטיק	27	33	אסיא תעשיות כימיות ב
78	92	אלישרא מערכות אלקטרוניות	28	47	תדיראן קשר בע"מ
79	95	אוייה תקשורת בע"מ	29	25	נייס מערכות בע"מ
80	85	גולד אנד האני בע"מ	30	24	כרמל אוליפינים תעשיות
81	70	פניציה אמריקה-ישראל	31	41	ליפמן הנדסה
82	79	ויסוניק בע"מ	32	34	אלוריון בע"מ
83	75	קמטק בע"מ	33	45	הייטקס מייסודה של
84	80	גניר (1992) בע"מ	34	27	טכנולוגית להבים בע"מ
85	88	גלעם בע"מ	35	32	נילית בע"מ
86	81	רד ויז'ן בע"מ	36	36	רד תקשורת מחשבים
87	76	נור מקרופרינטרס בע"מ	37	42	לומניס בע"מ
88	86	סטרפלאסט תעשיות (1967)	38	28	התעשייה הצבאית
89	90	סיבריג' בע"מ	39	54	אל-אופ אלקטרו
90	84	תדיראן סקופוס בע"מ	40	78	דלתא גליל תעשיות
91	91	כיתן תעשיות טקסטיל	41	43	כימאגיס בע"מ
92	87	תדיראן סוללות בע"מ	42	35	נטפים בע"מ
93	73	וראז נטוורקס בע"מ	43	39	אליאנס חברה לצמיגים
94	96	אגן ארומה וכימיק' עדין' ב	44	94	אמ.סיסטמס פלאש
95	89	נ.ר.ספאנטק תעש' בע"מ	45	59	צ.א.ג. תעשיות בע"מ
96	74	חניתה מפעלי מתכת בע"	46	38	ורינט מערכות בע"מ
97	98	קוריג'נט בע"מ	47	99	פלסן סאסא-קיבוץ
98	97	טל דטה נטוורקס	48	30	אלתא תעשיות
99	83	ר.מ.מ 126 בע"מ	49	53	תרו תעשייה רוקחית בע"
			50	64	גילת רשתות לוויין בע"

ג.ל 3: מדד הייצוא למדינות היעד (ממוצע 2005 = 100) נתונים רבעוניים 2005-2007

2007				2006				2005				מדינות יעד
IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	
147.0	159.4	164.3	75.8	92.2	118.0	118.6	56.0	78.4	131.4	120.3	69.9	ברזיל
164.9	176.5	150.3	115.7	152.4	130.7	93.5	80.0	86.7	118.9	87.2	107.2	הודו
175.2	144.6	115.6	219.8	131.5	71.9	115.0	61.1	104.0	123.6	95.8	76.6	וייטנאם
140.2	154.0	141.8	116.8	176.7	144.5	149.8	138.4	122.8	102.4	66.7	108.1	מקסיקו
122.5	127.8	117.3	138.9	157.7	134.8	133.4	100.4	108.7	100.2	84.1	107.0	סין
203.7	162.9	190.9	167.2	178.1	178.9	138.4	105.3	115.6	111.4	93.9	79.1	קוריאה
131.7	117.9	148.5	97.1	106.8	137.0	108.4	85.2	115.2	96.8	73.7	114.2	רוסיה

מקור: נתוני מליימ עיבודים מיוחדים מינהל מחקר וכלכלה, תמי"ת

מדד "100" יצואני הסחורות המובילים בתעשייה הישראלית

מטרת המדד – מדד היצואנים המובילים בתעשייה בישראל נועד להוות חיישן ראשוני לזיהוי שינויים בייצוא הסחורות בישראל. בניית המדד ומעקב אחר התפתחותו לאורך זמן נועדה לקדם שתי מטרות מרכזיות:

ראשית, הספקת מידע רצוף, שוטף ועדכני על התפתחות הייצוא של היצואנים המובילים בישראל שנועדה לקדם שורה של נושאים כדלקמן: (א) להעמיק את ההבנה במשתנים הקובעים את התפתחות הייצוא ברמת החברות, אזורי סחר, סוגי סחורות והסכמי סחר בין המדינות. (ב) לסייע למשרד לגבש את מדיניותו ביחס לכווני הייצוא העדיפים בכלל והתמיכה בחברות המייצאות בפרט. (ג) לאתר חסמים ושינויים מתהווים במגמות ההתפתחות של ייצוא הסחורות של 100 היצואנים הגדולים.

שנית, לסייע למשרד בייזום ובבניית תוכניות וכלים להגברת הייצוא בקרב חברות מייצאות בהתבסס על הניסיון שנצבר לגבי היצואניות המובילות.

מקור הנתונים – המדד נבנה על בסיס קבצי נתוני הייצוא של 100 היצואנים המובילים בישראל המתבסס על דיווח של רישומי המכס משנת 2005. (ברבעון הרביעי התקבל מידע ישיר מהיצואן עצמו, כחריג לכלל זה).

היצואנים המובילים מהווים בשנים האחרונות כ- 68% מכלל ייצוא הסחורות בתעשייה בישראל, וכ- 30% מכלל הייצוא של סחורות ושירותים בישראל.

תחומי מעקב י"כ – המדד ילווה בשנים הבאות מדי רבעון את נתוני התפתחות הייצוא בחמישה התחומים הבאים:

- **סך הייצוא** – סך הייצוא של 100 היצואנים המובילים בכל רבעון.
- **הייצוא לפי רמה טכנולוגית** – טכנולוגיה עילית³, טכנולוגיה מעורבת עילית⁴, טכנולוגיה מעורבת מסורתית⁵, טכנולוגיה מסורתית⁶.
- **הייצוא לפי שלשה אזורי סחר מרכזיים** – אירופה, צפון אמריקה ואסיה.
- **הייצוא לפי גודל מפעל** – עד 500 עובדים, 501 עד 999 עובדים, 1,000 עובדים ויותר.
- **הייצוא למדינות יעד שהמשרד מבקש לקדם** – ברזיל, הודו, וייטנאם, מקסיקו, סין, קוריאה ורוסיה.

³ לפי הגדרת למ"ס. טכנולוגיה עילית כוללת: מכונות למשרד ומחשוב (30), רכיבים אלקטרוניים (32), כלי טייס (355), ציוד תקשורת אלקטרוני (33), ציוד לבקרה ולפיקוח (34), תרופות (245).

⁴ לפי הגדרת למ"ס. טכנולוגיה מעורבת עילית כוללת: כימיקלים וזיקוק נפט למעט תרופות (23, 24 להוציא 245), מכונות וציוד (29), ציוד ומנועים חשמליים (31), ציוד הובלה לנמ"א (358) כלי רכב מנועיים (35 להוציא 353, 355, 358).

⁵ לפי הגדרת למ"ס. טכנולוגיה מעורבת מסורתית כוללת: כרייה וחציבה (10,11,12,13), גומי ופלסטיק (25), מינרלים אל מתכתיים (26), מתכות אל ברזליות ויקרות (271,273), מוצרי ברזל ופלדה (270, 272, 274), מוצרי מתכת (28), כלי שיט (353), תכשיטים וצורפות (38), מוצרים לנמ"א (39).

⁶ לפי הגדרת למ"ס. טכנולוגיה מסורתית כוללת: מזון, משקאות וטבק (14,15,16), טקסטיל, הלבשה ועור (17,18,19), נייר, דפוס ומוצרי (21,22), מוצרי עץ ורהיטים (20, 36).